

Kasitien musta vuosi vaati seitsemän kuolonuhria

Valtatie kahdeksan liikennevuosi 2003 oli surullisen synkkä. Turun ja Porin välisellä tieosuudella sattui viime vuoden aikana seitsemänkymmentä kolaria, joissa kuoli seitsemän ja loukkaantui 111 ihmistä.

Kuolonkolareista kolme tapahtui noin viidentoista kilometrin pätkällä Mynämäestä Laitilan suuntaan. Näissä turmissa menehtyi neljä ihmistä.

Valtatie kahdeksalla on kyseenalainen kunnia olla Länsi-Suomen läänin vaarallisimman ja yksi koko Suomen vaarallisimmista tieosuuksista. Liikenneturvallisuutta voitaisiin parantaa uusien tiejärjestelyin, mutta rahaa tuskin heruu kohteelle lähivuosina.

Tänä vuonna poistuu yksi pullonkaula, kun uusi Kustavientien liittymä Raision Marjamäessä otetaan käyttöön juhanuksena.

Valtatie kahdeksan tilanetta käsitellään uudistuksessa auto ja liikenne-osi-ossa. Ilmoituksineen kahdeksansivuinen osio il-

mestyy tästä lähin joka maanantai. Sen jutut käsittelevät autoja, autoilua ja liikennettä.

Aihepiiriä käsitellään viikoittain myös Turku TV:n uudessa ohjelmasarjassa.

AUTO JA LIIKENNE 26

Rengasvarikon palo lähes sammutettu Vantaan Keimolassa

Lassila & Tikanojan Vantaan Keimolassa sijaitsevan käytettyjen renkaiden kierrätysvaraston sammutustyöt alkoivat sunnuntai-iltana olla lopusuoralla. Yksi sopimuspalokunnan yksikkö jäi maanantain vastaiseksi yöksi jälkivartiointiin ja soranajoa oltiin lopettelemassa yön kuluessa.

– Palopaikka on hyvin todennäköisesti maanantaiaamuna siinä vaiheessa, että sieltä ei tule enää mitään näkyvää liekkiä, päivystävä palomestari Raimo Laakso Keski-Uudenmaanpelastuslaitoksesta arveli sunnuntai-iltana.

Pelastuslaitos uskoi, että se pystyy luovuttamaan paloalueen kokonaisuudessaan Lassila & Tikanojan hoitoon maanantaina.

Lauantai-iltapäivänä aloitettu palopesäkkeiden tuhkauttaminen oli tuottanut tulosta ja palopesäkkeet oli saatu pääosin tuhkautettua sunnuntain aikana. Palopesäkkeiden päälle ajettava maaines oli jäistä ja muodosti sulaessaan vesihöyryä.

Lassila & Tikanojalla oli sammutustoimissa runsaasti raskasta kalustoa, mm. kaivinkoneita ja rekkoja. Sammutuskustannusten arvioitiin kohoavan muutamiin kymmeneen tuhansiin euroihin.

Paloa epäillään tahallaan sytytetyksi, koska palon syytymishetkellä varastoalueella ei ollut mitään töitä käynnissä. Lisäksi renkaiden sytyttämiseen ei riitä tavallinen polttoneste. Käytössä täytyy olla sellaista palavaa nestettä, joka itsessään palaa niin kauan, että se kuumentaa renkaat. Poiskuljetettavaa maata ennätysmäärä

– Yöhön mennessä on palopaikalle ajettu 3 000 kuutiota hiekkaa. Kun otetaan vielä huomioon sinne jäänyt palanut kumiseos, massan määrää voi vain arvailla, palomestari Raimo Laakso huomautti sunnuntai-ilta-

na. Hän laskeskeli, että kymmenen autoa kuljettaa jätemaata palopaikalta kaatopaikalle vähän alle viikossa, jos kaatopaikalle ei ole kovin pitkää matkaa.

Tukahduttamisessa käytettävän maa-aineksen annetaan olla paikallaan muutama päivä, ja sen jälkeen Lassila & Tikanoja ajaa jätemaan sellaiselle kaatopaikalle, mihin voi viedä hieman saastunutta maata.

Keski-Uudenmaanpelastuslaitoksen mukaan alueella mitattiin koko ajan ilman pitoisuuksia, lähinnä häkäpitoisuuksia, mutta missään vaiheessa ei havaittu vaarallisia pitoisuuksia.

Myös savuhaitat vähenivät merkittävästi sunnuntai-iltaan mennessä.

Intian ja Pakistanin johtajat tapasivat

Julkaistu 9:57

ISLAMABAD. Intian pääministeri Atal Behari Vajpayee ja Pakistanin presidentti Pervez Musharraf tapasivat maanantaina ensimmäistä kertaa yli kahteen vuoteen. Tapaminen oli kohteliaisuusluonteinen, mutta sil-

lä on suuri symboliarvo muun muassa Kashmirin alueesta kiistelevien maiden välien lämmittämisessä.

Tunnin pituinen tapaminen pohjustettiin huolella ja siihen ottivat osaa myös johtajien ulkopolitiittiset ja turvallisuusneuvonantajat. Keskustelun sanottiin olleen lämminsävyinen ja jo etukäteen oli sovittu, ettei mitään aihetta jätetä käsittelemättä.

Maat ovat olleet enemmän tai vähemmän riidoissa aina siitä lähtien, kun ne saivat itsenäisyyden 1947. Sodan partaalla oltiin viimeksi kaksi vuotta sitten Intian parlamenttiin tehdyn itsemurhaiskun jälkeen. Viime keväästä saakka väljää on jälleen lämmitelty avaamalla mm. liikenneyhteyksiä ja diplomaattisuhteita. Johtajat tapasivat Pakistanin pääkaupungissa pidettävän Etelä-Aasian maiden kokouksen yhteydessä.

Työryhmä: Kaikki potilaat hoitojonoihin samoin perustein

Julkaistu 8:43

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen potilasjonon on tultava julkisiksi, ja niihin on ohjattava potilaita samojen

periaatteiden mukaan koko maassa, ehdottaa hoitoon pääsyä ja jonojen hallintaa pohtinut työryhmä. Työryhmä luovutti ehdotuksensa peruspalveluministeri Liisa Hyssälälle (kesk) maanantaina. Työryhmän mukaan kaikkiin keskeisiin tautiryhmille pitäisi tulevaisuudessa laatia valtakunnalliset suositukset. Työryhmä on jo laatinut suositukset yhdelletoista taudille.

Työryhmä katsoo ehdotuksessaan, että sairaanhoitopiiriin on hankittava hoito tarvittaessa vaikka muista EU-maista, jos se ei kykene itse tarjoamaan potilaalle hoitoa suositusten mukaisessa ajassa. Kaikille potilaille on myös järjestettävä palvelut samojen periaatteiden mukaan sekä loppuvuodesta että alkuvuodesta, työryhmä toteaa ehdotuksessaan. Työryhmä on laatinut myös ehdotuksen siitä, miten jonoja ja hoidon saatavuutta voidaan valtakunnallisesti seurata.

STT

Emmin Junttila matkaa Samuli Pohjamon ja Mikko Pesälän avustajaksi Brysseliin viikon kuluttua.

Eurooppa kutsuu opiske-

lijaa

Jaakko Parkkinen

LIMINKA. Emmi Junttilan uusi vuosi alkaa harvinaisella tavalla. Seitsemäs tammikuuta lentokone kantaa hänet Belgiin, Brysseliin.

— Näin pari vuotta sitten Oulu-lehdessä jutun EU parlamentaarikkojen avustajaharjoittelijoista. Päätin, että eräänä päivänä minäkin lähdän, Emmi selittää kahden kuukauden harjoittelijapestinsä lähtökohtia. Samuli Pohjamon ja Mikko Pesälän yhteisenä avustajana toimiva nuori nainen hankki paikkansa moderniin tapaan, sähköisesti.

— Etsin internetistä Samuli Pohjamon tiedot, ja lähetin sähköpostihakemuksen, Emmi kertoo.

22-vuotias Oulun yliopiston Suomen ja Skandinavian historian opiskelija kertoo haluavansa tietää enemmän päätöksentekokoneiston toiminnasta Itämeren tuolla puolen. — Sivuaineina luen valtio-oppia ja kansantaloustiedettä. Yhteiskunnalliset asiat ovat aina kiinnostaneet, Emmi toteaa.

— Jo lukioaikana Eurocola-matkan vierailu

Strassbourgiin herätti kiinnostukseni Euroopan Unionin toimintaa kohtaan. Haluan nähdä mitä parlamenttiedustajan ja taustalla ahertavien virkamiesten työ todella on, hän jatkaa. Kiinnostus opiskelijapolitiikkaan on vienyt Emmiä Oulun ylioppilaskunnan edustajiston varajäseneksi ja keskustan opiskelijaliiton liittohallitukseen. Tulevaisuuden suhteen politiikka on kuitenkin sivuosasia, vaikka kiehtookin.

— Tällä hetkellä minusta tulee historian opettaja. Tuleva harjoittelu toimii hyvänä lisänä cv:hen ja antaa varmasti valmiuksia työelämään, Emmi vakuuttaa.

Kaupunkina Bryssel houkuttaa historian opiskelijaa. Vanhanaikainen ja pieni Belgian pääkaupunki on viehättävä, ja aivan sen läheisyydessä sijaitsee lisää hienoja vierailukohteita.

— Olen ollut Brysselissä aiemmin vain käymässä. Sain tunteen, että historia on siellä läsnä. Vapaa-ajalla tulee varmasti koluttua museoitakin, lähikaupunkien Luxemburgin ja Pariisin lisäksi, Emmi myhäilee. Nuori opiskelijan kasvoilta näkyy matkan läheisyys. Kokeemus Euroopan poliittises-

ta ilmapiiristä ja vanhan mantereen tunnelmasta ovat muutaman viikon päässä.

— Tämä on ollut kuitenkin parin vuoden haave. Kyllä tässä on jo innoisaan, Emmi naurahtaa.

Lumijoen, Limingan ja Tyrnävän kotisivuilla ponnostetaan kuvitukseen. Lumijoella valokuvia aiotaan jatkossa vaihtaa myös vuodenaikojen mukaan. (kuva: Juha Ollila)

Kuntien uudet kotisivut helpottavat tiedon haku

Tiina Haapalainen

LIMINKA/LUMIJOKI/ TYRNÄVÄ. Puhtaasta sattumasta oli kyse, kun kolme Rantalakeuden kuntaa avasivat yhtä aikaa uudet kotisivunsa marras-joulukuun vaihteessa yleisölle. Kunnissa oli havahduttu lähes samanaikaisesti entisten sivujen toimimattomuuteen. Lumijoellakin ne olivat käytössä yli viisi vuotta, joten tekniikan nopea kehitys sai ne näyttämään vanhanaikaisilta. — Tieto oli vanhaa, eikä sitä enää kyennyt edes muuttamaan. Sivut olivat siis jäykät toimintoiltaan, Lumijoen kunnan sihteeri Jouko Joensuu

toteaa. Samansuuntaisia ongelmia oli Limingassakin. Sivut olivat staattiset hallintojohtaja Hannu Haapalasta, vaikka niihin oli tehty pieniä päivityksiä vuosien aikana. — Limingassa päätös sivujen uudistamisesta tehtiin jo edellistä talousarviota laadittaessa. Siihen vaikutti myös Kuntaliiton vuonna 2001 antamat ohjeet. Niissä kannustettiin panostamaan kotisivuihin, koska jo tuolloin peräti 31 prosenttia työikäisistä oli käynyt oman kuntansa kotisivuilla, hän sanoo.

Sivujen uudistamiseen meni Limingassa puoli-toista kuukautta. Ripeä oli tahti myös Lumijoella ja Tyrnävällä. Projekti aloitettiin kesän lopussa, ja sivut ovat olleet nähtävissä kohta kuukauden. Limingan ja Lumijoen kotisivut rakennettiin MSS Groupissa. Tyrnävällä taas luotettiin oululaiseen Visualway Design Oy:öön, joka on tehnyt myös Kempeleen kotisivut. — Vaikka sivut ovat nyt valmiit, niitä vielä täydennetään. Tietoa tulee siis lisää eri osastoilta, vasta kuukauden päivät Tyrnävän ATK-vastaavana työskennellyt Marko Lähde muistuttaa. Limingassakin aiotaan Hannu

Haapalan mukaan panostaa päivityksiin. Uutta tietoa tulee koko ajan myös Lumijoen sivuille, sillä osa alisivuista ei vielä ole toiminnassa lainkaan. — Lisäksi aiomme panostaa kuviin. Myöhemmin niitä ehkä vaihdellaan vuodenaikojen mukaan, Joensuu suunnittelee.

Kävijämäärät ovat olleet kasvussa kuntien kotisivuilla, kun tieto niiden uudesta ilmeestä on kiirinyt. Limingassa Haapala kertoo etenkin ensimmäisten päivien aikana käyneen runsaasti väkeä, jolloin sivuhakuja tuli yhteensä 8 000. Joulukuun alusta kävijöitä on siis ollut useita tuhansia. — Päivittäin sivuhakuja on ollut noin 1 000 kappaletta ja suosituimpia näyttävät olleen kuvagalleria, koulutus, rakentaminen sekä yleisinfo kunnasta, Haapala kertoo tilastoista. Lumijoen sivuilakin kävijöitä on ennättänyt käydä noin 5 000 kuukauden aikana. Tyrnävän sivut avattiin vasta viikko sitten, joten niiden kävijämääristä ei vielä Lähteellä ollut tilastojaa.

Värikäs vaalivuosi oli myös

Taaksejäävä vuosikerta 2003 hakee värikkydessään vertaistaan lähihistoriassa. Voitollisista maaliskuun eduskunta-vaaleista alkanut tapahtumien sarja hallitsi mediajulkisuutta koko loppuvuoden ajan, mutta mukaan mahtui paljon muutakin. Seuraaville sivuille olemme keränneet valikoituja esimerkkejä 95-vuotista taivaltaan juhlineen Suomenmaan antimista kuluneen vuoden varrelta. Ilmiöitä ja tarinoita hieman pintajulkisuutta syvemmältä. Juttuja pääosin tavallisista suomalaisista, jotka kenties ensimmäisen ja ainoan kerran saivat ansaitsemaansa julkisuutta Suomenmaan sivuilla.

Nuori, vaalea tampere-laistytty Tuuli Pauliina Räsänen ei ole ihan niin hento varreltaan kuin ensivaikutelman perusteella voisi päätellä. Tuuli Pauliina kiertää maailmaa ja hurmaa katsojia arvostetun kanadalaisirrokun trapetsitaiteilijana. Sorin sirkuksen kasvatti on esimerkillään näyttänyt, että myös Suomesta on mahdollista ponnistaa kansainväliseksi sirkustähdeksi, jos

taitoa ja rohkeutta riittää. "Tuuli Paullina keinu kanaanadalaissirkuksen tähtenä" (3.1.2003) Suomessa on melkoinen määrä aikuisväestöä, jonka uimataito on syystä tai toisesta jäänyt kehnoiksi. Tärkeän kansalaistaidon kohentamiseksi onkin uimaseurojen toimesta alettu järjestämään pelkästään aikuisille tarkoitettuja uimakouluja. Uimakoulut ovat saavuttaneet yllättävän suuren suosion. "Aikuisten uimakoulussa vedestä tulee ystävä" (23.1.2003)

Vasenkätisyys aiheuttaa käytännön askareissa joskus suuria vaikeuksia oikeakätisille suunnitellussa maailmassa. Loviisalainen Janina Nordström kyllästyi oikeakätisyyden ylivaltaan ja rupesi tuomaan maahan pelkästään vasenkätisille suunnattuja välineitä. "Vasenkätisille helpotusta arjen askareisiin" (14.2.2003)

Laulujen avulla on siirretty vuoria ja tehty vallankumouksia. Laulaminen tarjoaa myös vähemmistökuultuureille mahdollisuuden ilmaista itseään. Näin mm. Oulussa, missä paikallisen helluntai-seurakunnan romanikuoro levittää sanomaa reippaan poljennon ja väke-

vien sanojen avustuksella. Kuoron jäsenistä kuovan velikullat Tenho Svarts, Ale Ahlgren ja Seppo Långström osavat pitää huolta myös huumorista. "Joukko uskovaisten käy laulamaan" (14.3.2003)

Nyrkkeilyä on totuttu pitämään raavaiden miesten lajina. Tasa-arvorajoja murtavat naiset eivät kuitenkaan suostu pysymään lestissään, kun kehän kutsu käy tarpeeksi kiehtovaksi. Vaikka naisellisesta varresta ei lyönti lähde yhtä kovaa kuin mieheltä, korvaavat innokkuus ja motivoitunut asenne paljon. Kilpailutasolla kysymys on hyvinkin jo huippu-urheilusta, tietävät Camilla Munsterhjelm (edessä), Marika Toivanen ja Sonja Liuska. "Suomessa muutama huippuiskijä" (10.4.2003)

Suomalaisnuoria on moitittu siitä, ettei heillä ole tarpeeksi intoa ja uskalusta ryhtyä yrittäjiksi. Onneksi poikkeuksiakin löytyy, eikä ihan perinteiseen muottiin puristettuna. Kotkalaiset Tomi Viljava ja Ville Tykkä perustivat heti kotitalousyrittäjiksi valmistuttuaan oman kotipalveluyrityksen Kotirengit Ay:n. Ja

kysyntää palveluille riittää. "Kotirengit valmiina palvelukseen" (4.6.2003)

Tukkilaiskijat olivat uiton kulta-aikoina suomalaisia kansanperinnettä omimmillaan. Koskien valjastaminen kuivatti joet ja perinne pääsi hii-pumaan, mutta ei silti kokonaan kuolemaan. Kesällä herätettiin tukkilaiskisperinnettä henkiin mm. lijoen alajuoksulla peräti 33 vuoden hiljaiselon jälkeen. Pikkupoikana koettuja muisteloja pääsi verestämään myös iiläinen Kalervo Yli-raasakka. "Jännättiin, kuka sinne ensin putoaa" (2.7.2003)

Väitöskirja on monen tutkijan uran huipennus. Pitkän virkamiesuran Lapin koululaitoksen kehittäjänä tehnyt Juhani Lassila väitteli itsensä tohtoriksi vasta kypsemällä iällä jäätyään eläkkeelle. Tutkijakärpänen puraisi miestä kuitenkin sen verran pahasti, että väitöskirjanteosta tuli elämäntapa. Toisen opuksensa 69-vuotias teräsvaari julkaisi syksyllä ja kolmas väitöskirja tarkastetaan näillä näkymin vuoden 2004 aikana. "Ei harrastus, vaan kovaa työtä" (29.8.2003)

Ylivieskalainen Simo-Pekka Kivioja ajautui yrittäjäksi olosuhteiden pakosta. Pakkolomasta alkanut yrittäjän taival on sujunut onnellisten tähtien alla, vaikka suhdannevaihtelut kouraisevat yleensä pahimmin juuri pk-sektoria. Tällä hetkellä Kivioja Engineering työllistää neljä henkeä, mutta tavoite on kasvaa kymmenen hengen yritykseksi. "Pienen ja vikekelän yrityksen on tiedettävä arvonsa" (24.9.2003)

Moni mies joutuu käymään hirvimetsällä vuosikautia ennen kuin pääsee kehumaan ensimmäisellä kaadollaan. Savolaisesta Kangaslammin kunnasta kotoisin oleva 11-vuotias Suvi Koponen kaatoi ensimmäisen hirvensä jo puolen tunnin passissa olon jälkeen. Kun vähän ajan päästä kaatui toinen, nousi nuori mestariampuja pienellä kotipaikkakunnallaan melkoiseksi julkikseksi. "11-vuotias Suvi kaatoi kaksi hirveä" (30.10.2003)

Marraskuussa ilmestyneessä Suomenmaan 95-vuotisjuhlalehdessä kerrottiin monta mielenkiintoista ja koskettavaakin tarinaa. Oman mielipi-

teensä nyky maailman menosta pääsi sanomaan myös kaksi vuotta sitten työttömäksi jäänyt Olavi Kuikka. Entinen työtön, nykyinen opiskelija on enemmän kuin itsestään huolissaan suomalaisessa yhteiskunnassa vallitsevasta kehityksestä, jossa ihmisellä on enää pelinappulan osa "Työttömän balladi soi välillä duurissakin" (7.11.2003)

Keskustan vuosi päättyy myötätulessa

Vuosi 2003 jää Suomen Keskustan historiaan hyvin poikkeuksellisenä vuotena. Se alkoi innokkaissa ja toiveikkaissa vaalikampanjan tunnelmissa. Anneli Jäätteenmäen johdolla saavutimme ykköstilän maaliskuun eduskuntavaaleissa. Vaalivoiton myötä keskusta palasi hallitukseen ja pääministeripuolueeksi kahdeksan vuoden oppositiokauden jälkeen.

Hallitus joutui tunnetuista syistä eroamaan juhannuksen alla vain parin kuukauden työskentelyn jälkeen. Hallituspuolueet päättivät kuitenkin jatkaa entisellä pohjalla ja ohjelmalla, vain pääministeri vaihtui. Jouduin ot-

tamaan pääministerin tehtävän vastaan vain muutaman päivän varoitussajalla hyvin poikkeuksellisissa oloissa.

Anneli Jäätteenmäki päätti kesäkuussa erota myös puolueen puheenjohtajan tehtävästä. Muutaman viikon asiaa harkituaani päätin ilmoittautua ehdolle tähän tehtävään ja sain kenttäväeltä yksimielisen tuen lokakuun puoluekokouksessa.

Ymmärrän, että puolueväki halusi yhdistää voimat vaikeassa tilanteessa. Näin puolue sai sen uuden alun, mitä Jäätteenmäki toivoi kesäkuussa eroilmoituksessaan. Uskon tulkitsevani kaikkien keskustalaisten tunteita, kun toivotan Annelille voimia ja jaksamista alkavalle vuodelle.

Kesäkuun dramaattisten vaiheiden jälkeen puolueen kannatus kääntyi syksyllä nousuun. Vuoden viimeisessä gallupissa kannatuksemme nousi jopa eduskuntavaalituloksen yläpuolelle. Sitä on pidettävä erittäin hyvänä saavutuksena kaiken tapahtuneen jälkeen.

Myös hallituksen työ on herättänyt luottamusta

kansalaisten keskuudessa. Tässä suhteessa kesäkuu ei merkinnyt mitään katkosta. Jäätteenmäen hallitus ehti keväällä päättää tiukoista budjettiraameista koko vaalikaudelle sekä merkittävistä tuloverotuksen kevennyksistä kotimaisen kysynnän ylläpitämiseksi. Ensi vuoden budjetti oli helppo rakentaa näiden päätösten pohjalta.

Marraskuussa jatkoimme työllisyystalkoita päätöksillä yritysverotuksen uudistuksesta. Palautimme verojärjestelmämme kilpailukykyä mm. alentamalla yhteisöverokantaa kolmella prosenttiyksiköllä. Ratkaisu merkitsee satojen miljoonien eurojen elvytysruisketta yritystoiminnalle.

Vaiherikkaan vuoden ja ansaitun joulutauon jälkeen meidän on aika kiinnittää ajatukset tulevaisuuteen. Ensi vuosi onkin täynnä haasteita.

Hallitusohjelma asetti kovat tavoitteet työllisyyspolitiikalle. Tällä vaalikaudella olisi luotava 100 000 uutta työpaikkaa niin, että työllisyysaste voisi nousta 75 prosenttiin ensi vaalikauden loppuun eli vuoteen 2011 mennessä.

Tilastokeskuksen lukujen perusteella maali on nyt kauempana kuin hallitusohjelmaa kirjoitettaessa. Työllisten määrä on vähentynyt vuoden aikana 15 000 - 20 000 hengellä. Toisaalta avoin työttömyyskään ei ole kasvanut huolimatta siitä, että parin viime vuoden kasvuluvut ovat jääneet varsin vaatimattomiksi. Kotimainen kysyntä on pitänyt työllisyyttä yllä viennin vedon hiipussa.

Työllisyydenhoito on ja pysyy hallituksen ykköstarvoitteena. Tavoitteiden saavuttamiseksi on vain ponnisteltava entistä kovemmin. Ensi vuonna on päätettävä mm. hallitusohjelmassa mainitusta matalapalkkaisen työn työvoimakustannusten keventämisestä. Yrittäjyyden politiikkaohjelma parantaa omalta osaltaan yrittämisen edellytyksiä. Lähestymme myös vaalikauden puolivälin tarkistuspistettä, jossa hallitusohjelman mukaan arvioidaan mahdollisuudet keventää veroja enemmän kuin hallitusohjelmassa päätetyt 1,2 miljardia euroa.

Nykyiset työehtosopimukset päättyvät vuoden 2005 alkupuolella.

Hallitus pyrkii omalta osaltaan luomaan edellytyksiä uusille tuloratkaisuille, jotka parantaisivat työllisyyttä. Tulopolitiikka nousee siis vahvasti hallituksen esityslistalle viimeistään ensi syksynä.

Työllisyyspolitiikkaa ei voi tehdä vain yhden vuoden tähtäimellä vaan meidän on kyettävä uudistamaan yhteiskunnan rakenteita pidemmällä tähtäimellä kestävä kasvun luomiseksi. Uskon, että äskettäin Sitran johtoon valittu Esko Aho on oikeilla jäljillä, kun hän peräänkuuluttaa uudessa kirjassaan teknologian kehittämisen rinnalla sosiaalisen pääoman vahvistamista ja yhteiskunnan muutoskykyä.

Ensi vuonna tapahtuu paljon myös aluepolitiikassa. Valtion toimintojen alueellistamista pohtiva työryhmä saa työnsä valmiiksi jo tammikuussa. Odotan siltä reippaita ehdotuksia. Poliittisia riitoja tästä asiasta ei pitäisi olla odotettavissa, sillä alueellistamisen suuret linjat vedettiin jo viime vaalikauden lopulla Lipposen hallituksen ilta-koulupäätöksessä.

Maatalouspolitiikan linjaa vedetään puolestaan

selonteolla, jota maatalousministeriö parhailaan valmistelelee. Ennen joulua sovimme, että selonteon tiimoilta järjestetään keskustan sisällä laaja kenttäkierros. Kunnan keskustelua tarvitaan, kun etsimme paras tapaa soveltaa EU:n maatalousuudistuksia Suomen oloissa.

Ensi vuosi on jälleen myös vaalivuosi. Kesäkuussa valitsemme edustajat europarlamenttiin ja lokakuussa kunnan- ja kaupunginvaltuustoihin. Keskustaväki kokosi kesäkuun vaiheiden jälkeen voimansa puoluekokouksessa. Se loi vahvan pohjan puolueen kannatuksen nousulle. Myös euro- ja kunnallisvaaleissa puolueväen panos on ratkaiseva.

Kunnallisvaalien ehdokashankinta pitää aloittaa viimeistään joulutauon jälkeen. Nyt kannattaa käyttää hyväksi sitä myönteistä kiinnostusta, mitä kansalaisilla on keskustaa kohtaan.

Eurovaalien ehdokasasettelu on vielä kesken. Marraskuun puoluevaltuuskunta nimesi jo yli puolet ehdokkaista, ja puoluehallitus täyttää loput paikat vuoden alku-

puolella.

Kunnallisvaaleissa meillä on puolustettavana ykköstitila vuodelta 2000. Eurovaaleissa jäimme 1999 hopealle kokoomuksen jälkeen. Tavoitetta riittää siis molempiin vaaleihin.

Kiitän kaikkia Suomenmaan lukijoita kuluneesta vuodesta ja toivotan onnea ja menestystä vuodelle 2004.

Matti Vanhanen

Ohje:

Suomenmaan vaalikooneesta saat täydelliset eduskuntavaalien tulokset ehdokastasolla ja puolueetasolla sekä kunnittain että vaalipiireittäin. Valitse ensin Kunta, jonka tuloksia haluat tarkastella. - Tasolta Ehdokas saat valitun kunnan kaikkien ehdokkaiden äänimäärien listan. Valitut näkyvät vihreänä ja varalla olevat punaisella. - Tasolta Puolue saat puolueiden äänet, prosentit ja paikat - verrattuna vuoden 1999 eduskuntavaaleihin. Edellä opastettuja hakuja voit rajata valitsemalla Kunnan lisäksi myös Puolueen tai syötämällä ehdokkaasi nimen Ehdokas kenttään.

Esimerkkejä:

Valitsemalla "Kunta" valinnasta Suomussalmi, näet kaikkien puolueiden jokaisen ehdokkaan tulokset Suomussalmen kunnassa.

Lisäämällä edelliseen valintaan "Puolue" valinnasta Keskusta, näet kaikkien Keskustan ehdokkaiden tulokset Suomussalmelta.

Valitsemalla "Laajuus" valinnasta Piiritason, hakutuloksissa näkyvät ehdokkaiden tai puolueiden yhteenlasketut äänimäärät koko siitä vaalipiiristä, johon "Kunta" valinnassa valittu kunta kuuluu. HUOM! Ehdokkaiden valintatiedon (valittu/varalla) sekä vertausluvat näet vain "Piiritasolla". Kuntataso puolestaan näyttää "Kunta" valinnasta valitun kunnan äänimäärät.

Oman ehdokkaasi tuloksen saat valitsemalla kunnan ja kirjoittamalla vaikkapa osan ehdokkaasi nimestä "Ehdokas" kenttään.

Valitsemalla "Kunta" valinnasta Suomussalmi, ja kirjoittamalla "Ehdokas" kenttään Virtanen Pasi, näet miten vaalit

ovat menneet Suomusalmella Pasi Virtasen osalta. Huomaa että nimeä ei tarvitse kirjoittaa kokonaan irtan riittää.

Talous kaipaa suvisäättä

Viime vuotta koskevat ennusteet talouskasvusta menivät kaikilta enemmän tai vähemmän pieleen. Tänä vuonna talouskehityksen povaaminen on vähintään yhtä vaikeaa. Yhdysvaltain talouden epätasapaino sekä dollarin kurssikehitys voivat tuoda takatalven ja jäädyttää orastavan nousukauden. Pörssissä Nokian pitäisi tänä vuonna jo viimein osoittaa kasvavaa liikevaihtoa. Timo Anttila

Talouskasvu Suomessa jäi viime vuonna puoleen ennustetusta. Vielä viime keväänä tutkimuslaitokset ennakoivat Suomen kansantalouden kasvavan 2,2 prosentilla, mutta todellisuudessa kasvu näyttää jääneen ainoastaan puoleentoista prosenttiin.

Kaiken pitäisi tänä vuonna olla paremmin. Maailman tärkeimmissä kansantalouksissa on selviä merkkejä nousun alkamisesta.

– Nousun pohja on kuitenkin tällä kertaa poikkeuksellisen heikko. Ratkaisevassa asemassa olevassa Yhdysvalloissa ei oikeastaan enää ole elvytysvaraa, mikäli talouskasvun nopeutuminen alkaisi jostakin syystä hiipua, tutkija Christer K. Lindholm Åbo Akademiasta varoittaa.

Talouskasvun ripeytymisen Yhdysvalloissa ja samalla kaikissa teollisuusmaissa voi katketa Yhdysvaltain vaihtotaseen ja julkisen talouden alijäämään. Ne ovat jo nyt painaneet dollarin kurssia euroa vastaan ja samalla hidastaneet kansainvälisestä kaupasta riippuvaisten kansantalouksien, kuten Suomen kasvua.

Yhdysvaltain vaihtotaseen vaje oli tammi-syyskuussa 413 miljardia dollaria ja nousi teollisuusmaiden yhteistyöjärjestön OECD:n mukaan koko viime vuonna 550 miljardiin dollariin. Tänä vuonna vajeen ennustetaan nousevan 576 miljardiin dollariin ja ensi vuonna jo 612 miljardiin dollariin. Jos ennustus käy toteen Yhdysvallat tarvitsee ensi vuonna joka päivä 1,6 miljardia dollaria ulkomaista pää-

omaa vajeensa rahoittamiseen.

– Osakemarkkinat Yhdysvalloissa pitivät dollaria vuoteen 2001 asti pystyssä. Sijoittajat luottivat vielä tuolloin saavansa parhaan tuoton pääomalleen juuri sieltä, Lindholm sanoo.

– Tällä hetkellä tilanne on toinen. Osakkeet eivät vedä ja Amerikan markkinoilla hääriivät etupäässä Kaakkois-Aasian keskuspankit, jotka ostavat Yhdysvaltain liittovaltion lyhyitä velkapapereita. Niiden kiinnostus voi ennen pitkään hiipua, jolloin Yhdysvallat joutuu nostamaan korkoja löytääkseen ostajia velkapapereilleen.

Lindholmin mukaan korkojen nostaminen Yhdysvalloissa ei tapahdu välttämättä aivan lähitulevaisuudessa eikä ainakaan ennen syksyllä olevia presidentinvaaleja, vaikka asia on viime kädessä Yhdysvaltain keskuspankin käsissä. Jos dollarin alamäki ei auta korjaamaan maan vaihtotasevajetta, maa voi joutua hyvinkin kovalle säästökuurille. Näin voi tapahtua varsinkin silloin, jos nykyinen presidentti George W. Bush voittaa vaalit ja valitaan toiselle ja samalla viimei-

selle virkakaudelleen.

Dollari laski perjantaina toistaiseksi alimmalle tasolle euron viisivuotisen olemassaolon aikana. Yhdellä eurolla sai 1,25 dollaria, mikä merkitsee, että dollari on vuodessa devalvoitunut euroa vastaan yli 20 prosenttia. Vuoden 2000 lokakuun jälkeen dollari on devalvoitunut euroa vastaan vajaat 45 prosenttia.

Laskennallisesti euro on tosin ollut vieläkin nykyistäkin arvoaan korkeammalla. Tämä tapahtui vuonna 1995, jolloin yhdellä eulla sai 1,42 dollaria. Tämä antaa asian tuntijoiden mukaan aihetta olettaa, ettei dollarin kurssi ole vielä tavannut pohjaansa. Christer K. Lindholm on samaa mieltä.

– Mikään ei viittaa siihen, että dollarin suunta kääntyisi vielä tässä vaiheessa. Uskoisin, että dollari heikkenee ainakin 1,30 euroon. Tämähän ei enää ole edes kaukana, hän sanoo.

Suomalaisille vientiyrityksille ja etenkin metsäteollisuudelle dollarin alamäki on ollut kannattavuuden kannalta huono asia. Kun kulut ovat pää-

osin euroissa, mutta tuotteet hinnoiteltu dollareissa, niiden on ollut pakko leikata omia voittomarginaalejaan.

– Tilannetta pahentaa suomalaisyritysten kannalta se, että valuuttakurssien muutoksia ei tilastojen mukaan ole onnistuttu siirtämään hintoihin. Käytännössä tämä tarkoittaa, että viennin kasvun varaan ei mielestäni kannattaisi vielä tänä vuonna kovin paljon laskea.

Nykyisen taloustilanteen hyviä puolia on Lindholmien mukaan se, että euroalueella ja erityisesti Suomessa on vielä käytämätöntä elvytysvaraa. Euroopan keskuspankki voisi esimerkiksi alentaa korkoja.

Suomessa talouskasvun kiihtyminen on vahvasti kotimaisen kysynnän varassa. Sitä voisi Lindholmien mielestä elvyttää muullakin tavoin kuin tuloveroa laskemalla.

– Suuri osa tuloverotuksen alennuksesta valuu kulutustavarakauppaan ja siten tuontitavaroihin ja tätä kautta ulkomaille. Tehokkaampaa olisi laskea esimerkiksi palvelujen arvonlisäveroa. Se olisi vahva elvyttävä toimenpide.

Valtiolla olisi Lindholmien mielestä lyhyellä tähtäyksellä lisäelvytykseen varaa. Valtion velan kasvu on vielä tänä vuonna pientä.

Osakekurssit Helsingin pörssissä lähtivät nousemaan jo viime kesänä. Ainoastaan pörssin paimen osake, Nokia on jäämättänyt paikoilleen 13–16 euroon.

Moni povaa kurseille ylämäkeä myös tänä vuonna, mutta lähes yhtä moni pelkää toista. Kurssija on nostanut muun muassa ensi vuonna voimaan tuleva osinkoverotuksen muutos, jonka takia useat yhtiöt maksavat ylimääräistä osinkoa tänä vuonna. Kun tulossa oleva osinko irtoaa osakkeen hinnasta, kurssi kääntyy laskuun. Monen osakkeen kurssi on lisäksi noussut jo nyt enemmän kuin tulossa oleva osinko.

Kuluvaa vuotta pidetään ratkaisevana myös Nokian kurssikehitykselle. Yhtiö on yhä erinomaisen kannattava, mutta huolestuttavaa viime vuonna oli, ettei liikevaihto enää kasvanut.

Jos matkapuhelinten keskimääräiset myyntihinnat

laskevat vielä tänäkin vuonna, se heijastuu väistämättä ennen pitkää myös Nokian kannattavuuteen.

Pääjohtaja Jorma Ollilalla on tänäkin vuonna näytön paikka.

Ihmiseltä ihmiselle

AIMO FORSELL

– Hyvin menestyneelle kauppapaikalle on kiinnostavaa tulla jatkajaksi, sanoo Jouni Nykänen (39). Hän aloitti perjantaina Rautia Ravattulan kauppiaana. Kauppapaikkajärjestelyillä henkilökunta siirtyi uuden yrityksen palvelukseen vanhoina työntekijöinä.

– Me ryhdymme kehittämään asiakaspalvelua entistä paremmaksi. Nykyinen pohja, kaupassa vallitseva fiilis antaa suunnitelmille hyviä mahdollisuuksia.

Nykänen painottaa Ravattulan Rautian sijaitsevan erinomaisella liikepaikalla.

– Myymälä tarjoaa tilat eri alueitten näyttelyille. Hyvä henkilökunta auttaa tutustumaan asiakkaiden tarpeisiin, selvitämme miten voimme palvella asiakkaitamme entistäkin paremmin.

– Rautakauppa on työtä ihmiseltä ihmiselle. Ravattulan Rautia sijaitsee hyvin kulkuyhteyksien varrella; Turun, Kaarinan ja Liedon ”kulmauksessa” olevassa liikekeskuksessa palvelevat myös K-Citymarket ja kuusi erikoisliikettä.

Rautia Ravattulassa vuoden vaihteessa lopettanut Tuomo Ryyänen siirtyi teollisuusyrittäjäksi ja toimitusjohtajaksi Härmän Teko Osakeyhtiöön Ylihärmään.

Nykänen on toiminut vähittäiskaupan tehtävissä kymmenkunta vuotta, viimeksi K-rauta 75 sisustuksen osastopäällikkönä Vantaalla.

Jokerina tarvittaessa

AIMO FORSELL

Hansaprintin viennin asiakaspalvelua vahvistava Kari Bergström (39) löytää vertailukohteita pesäpalloilusta.

– Toimin uusissa tehtävissäni kotipesän hoitajana.

Bergström on nimitetty 19. tammikuuta alkaen Hansaprintin vientiorganisaatiossa viennin asiakaspalvelutoiminnoista Turussa ja Vantaalla vas-

taavaksi Customer Service Manageriksi. Hänen tehtävänä on viennin asiakaspalvelun päivittäisjohtaminen ja henkilöstöhallinto, erityisvastuualueenaan viennin prosessien kehittäminen vientimyynnin ja tuotannon rajapinnassa.

Bergström tuntee hyvin Hansaprintin; aiemmin hän on työskennellyt TS-Painopalveluissa, toiminut Hansaprintissä Vantaan asiakaspalvelun päällikkönä, ollut Sanoma Magazines Finlandin asiakaspalveluryhmän yhteyspäällikkönä ja viimeksi myyntijohtajana Talentumin premedia-toimialalla.

Bergströmin aika tulee jakautumaan tasan Turun ja Vantaan välille.

– Tarvittaessa voin tukea vientihenkilöstöä ennen kaikkea Vantaalla, toimia vientiasiakkaisiin yhteyksiä pitävänä jokerina.

Hansaprintin vienti on kasvanut voimakkaasti. Vuonna 1998 viennin arvo oli 8,6 miljoonaa euroa, viime vuonna noustiin 26 miljoonaan euroon.

This text has been copied from the "Turun Sanomat, Helsingin Sanomat, Rantalakeus, Suomenmaa" with the purpose to demonstrate Finnish hyphenation only. The text was processed using *TALŌ's formatter software.
2 February 2010